İDV ÖZEL BİLKENT ORTAOKULU DEĞERLENDİRME POLİTİKASI

İÇİNDEKİLER

Giriş

Değerlendirme Politikasının Geliştirilmesi

1. **Değerlendirme Ölçütleri ve Değerlendirme Düzeyleri**
2. **Değerlendirme Stratejileri**
   - **2.1. Ön değerlendirme**
   - **2.2. Süreç değerlendirmesi**
   - **2.3. Sonuç değerlendirmesi**
3. **Değerlendirme Araçları**
4. **Değerlendirme Çemberi**
   - **4.1. Hazırlık**
   - **4.2. Uygulama**
   - **4.3. Başarı Düzeylerinin / Notların Belirlenmesi**
   - **4.4. Öğrenci Başarısının Kaydedilmesi ve Bildirilmesi**
5. **Ekler**
   - **5.1. DEK Kılavuzu**

İ.D.V. Özel Bilkent Ortaokulu

Değerlendirme Politikası

Giriş

IB felsefesi, Özel Bilkent Ortaokulu'nda öğretim, öğrenim ve değerlendirme süreçlerinin ayrılmaz bir parçasıdır. Konu grubu üyeleri, ortak çalışmayla, IB MYP Konu Kılavuzlarında (2014/2015) belirtilen konu ölçütlerine göre görevler ve göreve özgü açıklamalar tasarlarlar. Özel Bilkent Ortaokulu'nda değerlendirme, öğrencinin öğrenimini, standart ölçütlere dayanan *geçerli, güvenilir, özgün ve uygun* çeşitli araçlar ve görevlerle sistemli bir şekilde ölçer. Bütün görevler ve ölçütler öğrenciler verilen görev üzerinde çalışmaya başlamadan önce öğrencilere anlatılır ve tartışılır.

IB Ortaokul Yılları Programında belirlenen sekiz konu grubu vardır (Bkz. Tablo 1). Her bir konu grubunun MYP'nin 1-5. yılları için konuya özel ölçütlerle uyumlu, belirli öğrenim hedefleri bulunur.

Tablo 1.

MYP Ders grupları

Dil ve edebiyat
Dil edinimi
Fen bilimleri
Matematik
Bireyler ve toplumlar
Sanat
Beden ve sağlık eğitimi
Tasarım

Türkiye'de ortaokul, ilkokul eğitiminin tamamlanmasını izleyen dört yıllık bir eğitim sürecinden oluşur. Bilkent İlköğretim Okulu ve Bilkent Lisesi yetkili IB Dünya Okulları olarak sırasıyla IB PYP ve IB DP programlarını uygulamaktadır. Bu üç programın (PYP, MYP, DP) Türkiye'deki Milli Eğitim sistemiyle uyumunu sağlamak için, Ortaokul Yılları Programı (MYP) geleneksel olarak beş yıllık olan Ortaokul Yılları programını altı yıllık bir program şeklinde sunmaktadır. Bütün öğrenciler, 4. sınıfta PYP'yi bitirdikten sonra, 5. sınıfta MYP'ye başlamaktadır. Beşinci sınıfın PYP'den MYP'ye geçiş yılı olarak görülmesine karşın, bütün MYP gereklilikleri bu noktadan itibaren yerine getirilmeye başlanmaktadır.

Değerlendirme politikasının geliştirilmesi

Değerlendirme politikası, her bir konu grubundan temsilciler, Öğretim Programı Koordinatörü ve MYP Koordinatöründen oluşan bir daimi komite tarafından geliştirildi. Komite değerlendirme politikasını geliştirmeye başlamadan önce,

a. Okulların değerlendirme politikaları ile ilgili beklentileri öğrenmek için IB belgelerini inceledi
b. İki IB programı arasında bir bağ kurmak amacıyla PYP ve DP'nin değerlendirme politikalarını çözümledi
c. Okulun değerlendirme açısından gereksinimlerini öğrenmek için bir uygulanabilirlik çalışması yapmak amacıyla düzenli toplantılar yaptı.

Değerlendirme Politikasının Taslağı (Nisan 2017) hazırlandıktan sonra, komite okulun MYP danışmanından aldığı geri bildirimle politikada düzenlemeler yaptı. Daimi komite, düzenli olarak toplanmaya ve politikayı gözden geçirmeye devam edecek. Politika, okulun internet sitesinden okul topluluğuna iletiliyor ve politikayı aktarmak için velilerle toplantılar yapılıyor.

1. Değerlendirme Ölçütleri ve Değerlendirme Düzeyleri

Değerlendirmenin IB MYP gerekliliklerivle uyumlu olmasını garanti etmek için, Bilkent Ortaokulu'ndaki bütün öğretmenler,

- En yakın zamanlı Konu Kılavuzlarında yer verilen MYP konu grubu dereceli değerlendirme anahtarlarını kullanmakla,
- Hem ilgili MYP kılavuzlarına hem de konu grubu genel özetlerine göndermede bulunarak ortak çalışmayla değerlendirme görevleri tasarlamak ve uygulamakla,
- Bir eğitim-öğretim yılında **dört** ölçütün tamamındaki bütün alanları en az **iki kez** değerlendirmekle,
- Değerlendirme ölçütlerini öğrenciler ve veliler için ulaşılabilir kılmakla,
- Değerlendirme görevlerini ve dereceli değerlendirme anahtarlarını öğrencilerin kolayca anlayacağı bir dille yazmakla,
- MYP komut terimlerini bilmek (2014/2015) ve bunları dereceli değerlendirme anahtarlarında kullanmakla,
- Başarı beklentilerini belirlemek, not verme uygulamalarını karşılaştırmak ve her bir sonuç değerlendirmesi için ortak bir düzeyde fikir birliğine varmak amacıyla standardizasyon toplantıları yapmakla yükümlüdürler.

2. Değerlendirme Stratejileri

Özel Bilkent Ortaokulu'nun değerlendirme felsefesi ve politikası, değerlerimiz ve politikalarımızla, ayrıca Uluslararası Bakalorya'nın felsefesiyle uyumludur. Her türlü değerlendirmenin merkezinde öğrencinin olması gerektiğine inanıyoruz. Bilkent Ortaokulu'nda değerlendirme yapılandırıcı bir yaklaşım benimser ve öğrencilerin yalnızca çoktan seçmeli / kısa yanıtlı sorularla bilgilerini göstermek yerine, uygulama, çözümleme, sentez ve değerlendirme gibi üst düzey düşünme becerilerini kullanmalarını gerektirir.

Farklılaştırma da Özel Bilkent Ortaokulu'nda inandığımız bir değerlendirme stratejisidir. Farklılaştırmayla öğrencilere ne öğrendikleri, nasıl öğrendikleri ve öğrendiklerini nasıl gösterdiklerini belirlemeye katılma fırsatı verilir.

Her ünite, içerik, beceriler ve tutumların süreç ve sonuç değerlendirmelerini içerir.

2.1 Ön değerlendirme: Ön değerlendirmenin amacı, öğrencilerin ne öğrenmek istediklerini araştırmak ve ne öğrenmeleri gerektiğini belirlemek için öğrencilerin önceden neler bildiklerini anlamaktır. Değerlendirmenin bu aşamasında öğretmenler öğrencileri önceki bilgilerini anımsamaya ve kullanmaya özendirmek için çeşitli teknikler kullanabilirler. Bu teknikler arasında beyin fırtınası, zihin haritası, anekdotlar, kavram haritaları, sorgulama soruları yazma, merak ettiklerim duvarı ve benzeri olabilir. Ön değerlendirme öğretmenlere öğrencilerin var olan bilgi ve anlayışları üzerine yenilerini koyma ve son değerlendirmede de her bir öğrencinin ne kadar ilerlediğini belirleme şansı verir.

2.2 Süreç değerlendirmesi: Süreç değerlendirmesi MYP'de öğretim ve öğrenimin önemli bir özelliğidir ve öğrenim sürecinde çok gereklidir. Süreç değerlendirmesinin amacı, öğrencilerin anlayışlarını kontrol etmek, öğrencilere düzenli olarak yapıcı geri bildirimde bulunmak ve fikirlerini ve çalışmalarını iyileştirmeleri için fırsat vermek, ayrıca öğrenim sürecinde kendini gösteren gereksinimleri ve ilgi alanlarını gelecek planlarına dahil etmektir. Süreç değerlendirmesi, öğrencilere sonuç değerlendirme görevlerinde başarılı olmaları için gereken desteğin sağlandığı bir süreçtir. Her bir süreç değerlendirmesi görevi, açık bir şekilde yazılmış bir görev açıklaması ve göreve özel ölçütler içerir ve bunlar değerlendirmeden önce öğrencilere verilir ve açıklanır.

2.3 Sonuç değerlendirmesi: Sonuç değerlendirmesi görevleri, öğrencilerin, ünitenin başından sonuna kadar genel başarı düzeyini ölçer. Bütün sonuç değerlendirmesi görevleri için, ilgili MYP Konu Kılavuzuna ve MYP yılına göre konuya özel ölçütler kullanılır. Sonuç değerlendirmesi ölçütleri, aynı değerlendirme görevini kullanan öğretmenler tarafından tasarlanan ve üzerinde anlaşmaya varılan Göreve Özel Açıklamaları içerir.

3. Değerlendirme Araçları

Öğrenci başarısını değerlendirmek ve öğrencilere performansları hakkında geri bildirimde bulunmak için çok çeşitli değerlendirme araçları kullanılır. Değerlendirme yoluyla verilen geri bildirim, öğrenimi ilerletmeyi amaçlar. Bu açıdan öğretmenler, doğası itibarıyla yapılandırmacı değerlendirme görevleri kullanmaya teşvik edilir. Öğretmenler, öğrencilere bilgi ve becerilerini gerçek hayattaki durumlara uygulama olanağı veren özgün görevler ve araçlar tasarlamalıdırlar. Bu araçlardan bazıları aşağıda sıralanmıştır:

- Dereceli puanlama anahtarları
    - i. Öz değerlendirme
    - ii. Akran değerlendirmesi
- Kontrol listeleri
- Çıkış kartları
- Tartışmalar / Görüşmeler
- Yazılı ödevler
- Yazılı sınavlar
- Sunum günlükleri
- Öğretmen notları
- Açık uçlu sorular
- Projeler
    - (a) Her seviyede yapılan projeler
    - (b) MYP Toplum Projesi (8. Sınıfın sonunda)
    - (c) MYP Bireysel Proje (10. Sınıfın sonunda)

- Performans görevleri
- Laboratuvar görevleri
- Testler
- Ürünler (posterler, şemalar, alan notları, gözlem notları, karikatürler, sanat yapıtları ve benzeri)

Olanaklar sınırsızdır. Bilkent Ortaokulu olarak, değerlendirmeyi öğrencileri ve öğretmenleri gerçekleşen öğrenim hakkında dönüşümlü düşünmeye özendiren bir öğrenim aracı olarak görürüz.

4. Değerlendirme Çemberi

Öğretmenlerin ortak çalışma, standardizasyon ve geçerliliği sağlamak üzere değerlendirme çemberinde gerçekleştirdikleri ortak uygulamalar vardır.

4.1 Hazırlık

Gerek süreç gerekse sonuç değerlendirmesi görevleri, olabildiğince ortak çalışmayla, bir konu düzeyindeki bütün öğretmenlerin katılımıyla hazırlanır. Değerlendirilen her bir görev için yönergeler ve değerlendirilen MYP ölçütlerinin Göreve Özel Açıklamaları hazırlanır. Bütün değerlendirme görevleri, MYP'nin 8 banttan oluşan ölçütleri ve hedefleri düşünülerek oluşturulur.

Sınavlar söz konusu olduğunda, MEB yönetmeliklerine göre hiçbir sınav 40 dakikadan (1 ders saati) uzun olamaz. MYP süreç değerlendirme görevleri ve sınav olmayan sonuç değerlendirme görevleri için bir zaman sınırlaması yoktur.

Süreç değerlendirme görevlerinin basılması ve dağıtılması öğretmenin sorumluluğundadır. Sonuç değerlendirme görevleri, duruma bağlı olarak, öğretmen tarafından basılıp dağıtılabilir ya da okulun İdari Asistanı tarafından tek merkezden basılıp paketlenebilir. Sınavlarda, sınavın ana kopyası sınavdan bir hafta önce İdari Asistana verilmelidir.

SEN öğrencileri için yıllık öğretim programlarına ve yeteneklerine göre ayrı süreç ve sonuç değerlendirme görevleri hazırlanır.

4.2 Uygulama

Değerlendirilen herhangi bir sonuç ya da süreç görevinden önce, hem yönergeler hem de değerlendirilen MYP ölçütlerinin göreve özel açıklamaları öğrencilerle paylaşılır. Bu belgeler ayrıca Moodle sayfaları aracılığıyla velilerin de erişimine açık olmalıdır.

Sınavlarda gözetmenlik, okulun İdari Asistanı tarafından merkezi olarak düzenlenir. Sınav paketleri İdari Asistanın ofisinden alınır ve aynı ofise teslim edilir. Konu öğretmenleri de sınav paketlerini bu ofisten alır ve bu ofise verirler.

Sınavların uygulanması sırasında öğrenciler tek sıra halinde otururlar ve gözetmenler tarafından dikkatle izlenirler.

Kimi durumlarda sözlük ya da başka kitapların/notların kullanılmasına izin verilebilir. Her türlü özel izin ya da düzenleme, değerlendirmeden önce hem öğrencilere hem de velilere (çevrim içi akademik değerlendirme sistemi aracılığıyla) duyurulur.

Değerlendirilen süreç ve sonuç görevlerinin tamamı, öğrencinin bunları kendisinin yaptığından emin olmak için, okulda/sınıfta tamamlanır. Sonuç değerlendirme görevleri yapı itibarıyla bireyseldir.

SEN öğrencileri için özel gereksinimlerine göre düzenlemeler yapılır ve bu düzenlemeler, görevin ayrı bir sınıfta verilmesi, görevi tamamlamak için fazladan zaman tanınması, yardımcı teknoloji ya da insan kullanılması olabilir.

4.3 Başarı Düzeylerinin / Notların Belirlenmesi

Sonuç değerlendirme görevleri değerlendirilmeden önce, konu grubu/düzey öğretmenleri bir araya gelerek beklentilerini standart hale getirir ve değerlendirme sırasında olmuş olabilecek sorunları tartışırlar. Birkaç örnek görev ortaklaşa değerlendirilir ve (geçerli olan durumlarda) yanıt anahtarlarına son şekli verilir.

Sonuç değerlendirme görevleri, mümkün olduğu ölçüde, iki kez değerlendirilir. Paketler önce aynı konu / sınıf düzeyindeki bir başka öğretmen tarafından, sonra da sınıf öğretmeni tarafından notlandırılır. Göreve uygun değerlendirme düzeyini (1-8) belirlemek için notlandırma yapan herkes, en iyi uyum yöntemini kullanır.

Bir görev uygun banda (1-8) yerleştirildikten sonra, MEB gerekliliklerine uyum sağlamak amacıyla gerekiyorsa bir yüzde notu hesaplanabilir.

Bütün değerlendirme düzeyleri ve/ya notları, ölçütlerin göreve özel açıklamalarında gösterilir. Öğretmenler ayrıca öğrencinin performansı konusunda bir Öğretmen Dönüşümlü Düşünme Formu doldururlar.

Her bir eğitim-öğretim yılının sonunda, En İyi Uyum yaklaşımı kullanılarak her bir konu grubunun ölçütleri (A-D) için başarı düzeyleri hesaplanır.

Şekil 1: Bir konunun ölçütlere göre başarı düzeyleri örneği

Ölçüt A	**Çözümleme (1-8)**	**7**
Ölçüt B	**Düzenleme (1-8)**	**6**
Ölçüt C	**Metin üretme (1-8)**	**8**
Ölçüt D	**Dili kullanma (1-8)**	**5**
Genel not (1-7)		**6**

Ardından, IB MYP Final Notu Sınırları kullanılarak her bir konu grubunda öğrencinin yıl içindeki genel başarı düzeyini gösteren bir final notu (1-7) verilir. Final notları, dört ölçüt (A-D) notunun toplamı hesaplanarak belirlenir.

Şekil 2: IB MYP Final Notu Sınırları

1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
1-6	6-9	10-14	15-18	19-23	24-27	28-32

Süreç ve sonuç değerlendirme görevlerinden ayrı olarak, MEB karnelerine girecek başka notlar vardır. Bunlar, ders içi ve dışı etkinliklere katılım (DEK) ve MEB dış sınavlarının notlarıdır.

Üç farklı DEK botu vardır; bunlar

- Akademik sorumluluk
- Performans
- Bilişsel sorumluluktur.

Bu üç alandan her birine her bir konu grubunda yüz üzerinden bir not verilir. DEK notları, öğretmenlerin tuttukları ayrıntılı kayıtlara dayanır. Özel Bilkent Ortaokulu'ndaki tüm öğretmenler DEK kılavuzuna uyarlar (bkz. EK).

4.4 Öğrenci Başarısının Kaydedilmesi ve Bildirilmesi

Özel Bilkent Ortaokulu'nda, öğrenci başarısının kaydedilmesi ve bildirilmesi, hem IB MYP hem de MEB gerekliliklerine göre yapılır. Değerlendirilen her bir görevde, başarı düzeyleri Öğretmen ve Öğrenci Dönüşümlü Düşünceleri ile birlikte kaydedilir.

Öğretmenler, değerlendirilen tüm görevlerin başarı düzeylerini düzenli olarak kaydetmekle/bildirmekle yükümlüdürler. Öğretmenler, görevlerin değerlendirme düzeylerini,

- Sınıfta öğrencilere,
- Çevrim içi akademik bilgi sistemiyle velilere,
- Yılda iki kez MEB karnelerinde,
- Her bir eğitim-öğretim yılının sonunda MYP İlerleme Raporunda bildirirler.

Öğretmenlerin başarı düzeylerini bildirmelerinin yanı sıra öğrenciler de kendi ilerlemelerini MYP portfolyolarına kaydederler.

MYP İlerleme Raporları, hem her bir konu grubu için değerlendirme düzeyleri ve öğretmen yorumlarını hem de öğrencinin katılmış olabileceği disiplinlerarası üniteler için notları ve yorumları içerir. Ayrıca öğretmenler, eğitim-öğretim yılı boyunca öğrencinin odaklandığı Öğrenim Yaklaşımlarına (ATL'ler) ilişkin olarak bir ATL tablosuyla rapor verirler. ATL tablolarında ayrıca öğretmen yorumları ve gerektiğinde, iyileştirme önerilerine yer verilir. ATL'lere not verilmediği, ancak bu becerilerin kullanılmasının öğrencilerin değerlendirilen görevlerinin başarısına katkıda bulunacağı önemli belirtilmelidir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) karneleri, öğrenci başarısını bildirmek için MEB gerekliliklerine göre hazırlanır. Öğretmenler notları hem ulusal çevrim içi akademik sistemi (e-okul) hem de yılda iki kez verilen MEB karneleri yoluyla bildirirler. MEB karnelerinde, her bir konu için notlar (sınavlar, küçük sınavlar, proje ve değerlendirilen diğer görevler) ve sınıf öğretmeninin genel yorumları yer alır. MEB karnelerinde ayrıca davranış notları ve öğrencilerin ders ve etkinliklere katılımlarının (DEK) değerlendirmesi bulunur.

"Ders ve Etkinliklere Katılım"ın değerlendirilmesi (DEK)

DEK (Ders ve Etkinliklere Katılım) puanı her dönem sonunda bir defa verilmesi öngörülen ve ölçek kullanılarak öğrencilerin ders ve etkinliklere katılımının değerlendirildiği bir uygulamadır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen DEK uygulaması öğrencinin ders bazında dönem notunun %50'sini oluşturmaktadır.

Bu rehber okulumuzda DEK uygulama ve notlandırma sürecinin nasıl uygulanacağını açıklamayı hedefler. DEK ölçeğinin geliştirilme amacı ise okulumuz genelinde yapılan uygulamalar konusunda bölümler arasından tutarlılığı artırarak okulumuzun eğitim felsefesini bu uygulamayla örtüştürmektir. DEK ölçeğinin kullanımı aynı zamanda öğretmen ve öğrencilerin kendi öğrenme ve öğretmeleri üzerine dönüşümlü düşünmelerini amaçlamaktadır.

Giriş

DEK ölçeği okulumuz öğretmen ve öğrencileri tarafında bir öğrenme fırsatı olarak görülmektedir. DEK ölçeği ile ulaşmak istediğimiz amaçlar:

- Öğrencilerimizi kendi düşünmeleri üzerine düşünmeye yönlendirmek (Üstbiliş)
- Öğrencilerimizin deneyimlerinin kendi öğrenmeleri ve başkalarının öğrenmeleri üzerindeki etkisi üzerine düşünmelerini sağlamak
- Öğrencilere kendi öğrenmeleri ve becerileri üzerine düşünme olanakları sunularak öğrenmelerini güçlendirmek için bir eylem planı hazırlamalarına ve bu eylem planını takip etmelerine olanak sağlamak
- Öğrencilerin eylem planı geliştirmelerine olanak sağlarken öz düzenleme becerilerini geliştirmek için fırsatlar sunmak

DEK ölçeği üç bölümden oluşur: DEK 1, 2 ve 3. DEK 1 ve 2 bütün düzey ve branşlarda aynı şekilde kullanılır (Ek: 1).

- DEK 1 – Akademik sorumluluk öğrencinin öğrenmeye yaklaşımını ve davranışlarını kapsar
- DEK 2 – Performans puanlanan veya puanlanmayan süreç değerlendirmelerini kapsar
- DEK 3 – Bilişsel sorumluluk öğrencinin kendi öğrenmesi ve akranlarının öğrenmesine yaptığı katkıyı kendisinin ve öğretmeninin değerlendirmesini kapsar. DEK 1 ve 2'den farklı olarak DEK 3 ölçeği branşlar ve seviyeler arasında farklılık gösterebilir. DEK kriterlerinin üçüncü bölümündeki unsurlar iki görüş içermelidir: öğrencinin kendi öğrenmesine katkısı ve öğrencinin akranlarının öğrenmesine olan katkısı. Bu iki unsur bütün branşların oluşturacağı DEK 3 ölçeğinin bir parçası olmalıdır.

DEK 1, 2 ve 3 ölçeğinin tamamlanmasının ardından notlandırma yapılırken ölçeğin üç bölümünün de katkısı eşit oranda alınarak öğrencinin dönem sonu notunun %50'sini oluşturur. DEK ölçeği ders saatine göre yılda 2 kez (dönemde bir kez) veya 3 kez uygulanabilir. DEK ölçeğinin uygulanma zamanı öğrencinin görüşü ve şayet pekiştirmesi gereken yönleri varsa ona bir şans daha verebilmek amacıyla dönem sonundan önce tamamlanmalıdır.

DEK notlandırması için öğretmenin süreci kaydının önemi

DEK 1 ve 2 öğrencinin davranışlarını değerlendirdiği için (örneğin, derse zamanında gelmesi, derse hazırlıklı gelmesi vb.) bütün öğretmenler kendi kayıtlarını tutarlar çünkü DEK 1 ve 2'nin objektif olarak değerlendirilmesi ve gerektiği zaman velilerle paylaşılması için somut kayıtlar önem arz eder. Her branş ve her öğretmen kendi kayıt çizelgelerini tutar. Tutulan kayıtların en az bir yıl süreyle saklaması önerilir ve eğer bir sınıfa aynı branştan birden fazla öğretmen ders veriyorsa öğretmenlerin bir araya gelerek verilecek notu karşılıklı anlaşma ile karar vermeleri beklenir. Bu gibi durumlarda öğrencinin performansını en iyi yansıtan not belirlenir. Bu durum bir sınıfa aynı branştan birden fazla öğretmenin girdiği her durumda ve DEK 1, 2 ve 3 için geçerlidir.

DEK ölçeğinin notlandırılması

DEK 1 puanları öğretmenin günlük kayıtları esas alınarak öğrencinin derse zamanında gelmesi, hazırlıklı gelmesi ve derse karşı tutumu göz önünde bulundurularak verilir. Bu yüzden DEK 1 puanları için öğretmenin tuttuğu somut kayıtlar çok önemlidir. Bu kayıtlar bir çizelge aracılığıyla veya bir defterde saklanabilir.

DEK 2 notları öğrencinin süreç içinde hazırladığı yapılandırıcı değerlendirme çalışmalarında gösterdiği performans ve ödevlerini tamamlayıp teslim etme konusundaki kayıtları göz önüne alınarak verilir. Öğrencilerin ödevlerini zamanında teslim edip etmediklerine ait kayıtlar okulumuzun akademik değerlendirme sistemine düzenli olarak girilir. Ödevler için verilen not, zamanında teslim edilen ödevlerin yüzdesi alınarak belirlenir.

DEK 3 ölçeği öğrencinin kendi ve akranlarının öğrenmesine olan katkısı ve öğretmenin bu konuda düşüncelerinden oluşur. DEK 3 için öğrenciler kendi bilişsel sorumluluklarını değerlendirirken sonuç olarak ortaya çıkan not eğer öğretmenin verdiği nottan çok farklı ise öğretmen-öğrenci görüşmesi yapılır. Bu görüşmenin amacı öğretmen ve öğrencinin verdiği puanın farklı olma nedenlerini anlamak ve eğer mümkünse öğrencinin performansını yansıtan en iyi puana ortak bir şekilde karar vermektir. Ancak her zaman bu toplantıdan ortak bir puan çıkmayabilir. Bu gibi durumlarda öğrenciden görüşlerini destekleyecek kanıtlar sunması istenebilir ve/veya öğretmen de kanıtlar sunabilir.

DEK ölçeğinin öğrencilerle ve velilerle paylaşılması

Her branş DEK ölçeği ile ilgili beklentilerini ve kullanım amaçlarını sene başında veliler ve öğrencilerle paylaşır. DEK ölçeğinde net açıklamalar kullanılarak velilerle paylaşılması sürecin verimliliği açısından önemlidir. Her öğretmen bunun için Moodle sistesimi, veli toplantısını ve/veya akademik değerlendirme sistemini kullanabilir. Velilerden gelen sorulara yine netlikle cevap vermek ve bu yazışmaların kayıt altında tutulması önemlidir.

Diğer bütün değerlendirme araçlarında olduğu gibi DEK ölçeği de kullanılmadan evvel öğrencilere tanıtılmalı ve öğrencilerle tartışılmalıdır. Öğrencilerin ölçek kriterlerini oluşturmaya katkıda bulunmaları süreci benimsemelerine yardımcı olabilir. Bu yaklaşım aynı zamanda okulumuzun eğitime karşı tutumunu da, yapılandırıcı ve öğrenci odaklı, yansıtır. DEK 3 ölçeğini oluşturan maddeler öğrenci ve öğretmen tarafından belirlenir. Öğrencilerin bu konuda rehberliğe ihtiyaçları olabilir. Bu yüzden öğretmen/ler DEK 3 ölçeğini öğrencilerle tartışmadan once kendi listesini belirler. Ancak öğrencilerle fikir alışverişi yapılır ve bazı maddeler eklenebilir, çıkartılabilir ve/veya değiştirilebilir. DEK 3 ölçeği üstbilişi (kendi bilgisinin farkında olmak ve bunun üzerine düşünmek) ve işbirliğini (kendi ve akranlarının öğrenimine katkıda bulunma) kapsayan maddeler içerir. DEK 3 ölçeğinin son hali hem öğrenciler hem öğretmenler tarafından kabul görmesi öğrencilerin süreci sahiplenmesi ve takibi açısından önemlidir. Aynı seviyede aynı derse giren öğretmenler DEK 3 kriterini kendi ve öğrencilerin görüşleriyle ortak olarak oluşturur. Ortaya aynı seviyede aynı ders için kullanılacak tek bir DEK 3 ölçeği çıkar.

DEK 3 ölçeği kullanarak eylem planı oluşturmak ve eylem planını takip etmek

DEK 3 ölçeği için alınan öğretmen ve öğrenci değerlendirmesinin sonucunda eğer öğretmen ve öğrenci arasında verilen not açısından büyük bir fark varsa öğretmen ve öğrenci birebir bir görüşme ayarlar ve bu farklılığın nedenleri tartışılır. Notlar arasındaki “büyük fark” göreceli bir kavramdır. Bu yüzden aradaki farklılığın derecesi, o dersin öğrenme hedefleri ve seviye

grubuna bakılarak öğretmen tarafından öğrencinin öğrenmesine olumlu katkıda bulunması amacıyla karar verilir. Birebir öğretmen-öğrenci görüşmesi yapılan öğrencilerle bir eylem planı hazırlanır. Bu eylem planının öğrencinin bir sonraki DEK ölçeği kullanma zamanına kadar gerçekleştirilmesi beklenir. Öğretmen de öğrencide gözlemlediği olumlu eylemleri kayıt altına alır.

Sonuç

DEK ölçeğinin değerlendirilmesi için öğretmenin sürekli ve düzenli tuttuğu kayıtlar çok önemlidir. Her branş / öğretmen kayıt tutma yöntemini kendi belirler. Ancak bu kayıtlar DEK 1 ve 2 için kanıt niteliği taşır. Ayrıca DEK ölçeğinin öğrenci ve velilerle paylaşılması ve tartışılması ve müfredatın aktif bir parçası haline gelmesi (sınıf içinde sergilenmesi, dersler esnasında vurgulanması gibi) MEB gerekliliğini yerine getirirken okulumuzda bir üstbiliş ve dönüşümlü düşünme kültürü oluşturmaya yardımcı olacaktır.